

***Punct de vedere
privind modificările aduse recent legislației penale în vigoare și Noului Cod
penal, inclusiv în privința amnistierii unor pedepse, de către Parlamentul României***

La data de 9 decembrie 2013 Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților a întocmit Raportul asupra mai multor proiecte de acte normative: Pl-x 680/2011, Pl-x 467/2012 și Pl-x 162/2013, aprobând mai multe amendamente formulate de către Comisie, care aduc modificări importante Codului Penal în vigoare (Codul penal de la 1968), noul Cod penal (Legea nr. 286/2009), respectiv care vizează amnistierea unor infracțiuni și grațierea unor pedepse.

Aceste amendamente, admise în comisie, au fost transmise Plenului Camerei Deputaților, cameră decizională, astăzi, 10 decembrie 2013, urmând să fie supuse votului final în Plen.

Principalele modificări aduse actualului Cod penal constau în redefinirea infracțiunii prevăzută de art. 253¹ din Codul penal de la 1968 (Pl-x 467/2012), introducerea unor dispoziții referitoare la aplicarea legii de dezincriminare, reformularea articolului 74¹ – declarat neconstituțional, modificări aduse prevederilor referitoare la prescripția răspunderii penale, exceptarea unor categorii de persoane de la aplicarea dispozițiilor referitoare la funcționarul public din Codul penal în vigoare și din noul Cod penal, reîncrimnarea insultei și calomniei (Pl-x 680/2011).

Aceleași modificări sunt aduse și asupra noului Cod penal – Legea nr. 286/2009.

I. Aspecte generale:

Toate aceste proiecte de acte normative au fost dezbătute în lipsa reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii și nu au fost transmise spre avizare acestuia.

Unele dintre amendamentele admise (respectiv exceptarea anumitor categorii de persoane de la aplicarea dispozițiilor referitoare la funcționarul public din Codul penal, definiția conflictului de interese, reîncrimnarea insultei și calomniei) **au făcut obiectul unor alte încercări de reglementare la momentul adoptării proiectului Legii de punere în aplicare a noului Cod penal – devenită Legea nr. 187/2012**, amendamente care au fost la acea dată respinse de același Parlament.

Măsurile legislative și administrative care vizează punerea în aplicare a noilor coduri în materie penală, în forma publicată (multiple regulamente, hotărâri de guvern etc.) sunt deja într-un stadiu avansat de elaborare, unele fiind deja aprobate, amendamentele admise fiind de natură a buclui planul de măsuri existent în acest scop prin modificarea noului Cod penal.

Nu există nici un fel de studiu asupra impactului modificărilor legislative preconizate de către parlament, iar **amnistierea sau grațierea unor persoane lege ar bloca, efectiv, la acest moment, activitatea comisiilor din penitenciare care au și început să pună în aplicare HG nr. 836 din 30 octombrie 2013** privind constituirea și atribuțiile comisiilor de evaluare a incidenței aplicării legii penale mai favorabile în cazul persoanelor aflate în executarea pedepselor și măsurilor educative privative de libertate din perspectiva noilor reglementări penale și procesual penale.

România este monitorizată de Comisia Europeană inclusiv în legătură cu intrarea în vigoare a noilor coduri în materie penală, așa cum au fost ele publicate și aduse la cunoștința Comisiei, iar o modificare asupra articolelor vizate, în sensul sustragerii unor persoane de la răspunderea penală specifică pentru infracțiuni de serviciu și de corupție – prin scoaterea lor din sfera noțiunii de funcționar public și prin scoaterea de sub incidența infracțiunii de conflict de interese a autorilor actelor administrative - ar fi un mesaj extrem de negativ asupra progreselor României.

Asupra propunerii legislative pentru amnistierea unor infracțiuni și grațierea unor pedepse Plenul Consiliului Superior al Magistraturii s-a pronunțat în sensul că se impune avizarea negativă, în ședința din data de 15 noiembrie 2012.

II. Argumente referitoare la fiecare problemă majoră:

a) Printr-unul dintre amendamentele adoptate de Comisia juridică, de disciplină, imunități și validări a Camerei Deputaților se prevede modificarea art. 253¹ din actualul Cod penal, după cum urmează:

„Art. 253¹: Conflictul de interese

(1) Fapta persoanei care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu ce rezultă dintr-un contract de muncă și o fișă a postului semnate cu o instituție dintre cele prevăzute la art. 145 și care îndeplinește un act prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos material necuvenit, pentru sine, soțul său, o rudă ori un afîn până la gradul II inclusiv, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea dreptului de a ocupa funcția publică de care s-a folosit la săvârșirea faptei pentru o durată de maximum 3 ani, calculată începând cu data săvârșirii faptei.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul emiterii, aprobării, adoptării sau semnării actelor normative sau administrative, precum și în cazul încheierii unui act sau a luării unei hotărâri care să privească creația, dezvoltarea, pregătirea științifică, artistică, literară, profesională.”

În reglementarea actuală, art. 253¹ din Codul penal are următorul cuprins:

„Art. 253¹ - Conflictul de interese

(1) Fapta funcționarului public care, în exercițiul atribuțiilor de serviciu, îndeplinește un act ori participă la luarea unei decizii prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos material pentru sine, soțul său, o rudă ori un afîn până la gradul II inclusiv, sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de servicii sau

foloase de orice natură, se pedepsește cu închisoare de la **6 luni la 5 ani** și interzicerea dreptului de a ocupa o funcție publică pe durată maximă.

(2) Dispozițiile alin. 1 nu se aplică în cazul emiterii, aprobării sau adoptării actelor normative."

A. Examinarea comparativă a acestor reglementări pune în evidență, sub un prim aspect, faptul că prin adoptarea amendamentului în discuție se urmărește **restrângerea sferei subiectului activ al infracțiunii de conflict de interese doar la categoria persoanelor care exercită atribuții de serviciu ce rezultă dintr-un contract de muncă și o fișă a postului semnate cu o instituție dintre cele prevăzute la art. 145.**

Practic sunt eliminate din sfera subiectului activ al acestei infracțiuni toate persoanele la care se referă art. 147 alin. (1) din actualul Cod penal, *care nu au încheiat un contract de muncă și nu au semnat o fișă a postului.*

Menționăm că în conformitate cu art. 147 alin. (1) din Codul penal, „Prin *funcționar public* se înțelege orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unități dintre cele la care se referă art. 145.”

Această propunere nu poate fi acceptată, deoarece nu ține seama de concepția de ansamblu a legiuitorului român cu privire conflictul de interese, conturată explicit de art. 70 din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu care: „Prin *conflict de interese* se înțelege situația în care *persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică* are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.”

În același timp, rațiunile care impun sancționarea unor astfel de fapte se regăsesc pe deplin, în aceeași sau chiar într-o mai mare măsură, în situația categoriilor profesionale desemnate de sintagma *persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică, indiferent dacă acestea își exercită atribuțiile în temeiul unui contract de muncă sau în alt temei.*

B. Sub un alt aspect, considerăm că prevederea condiției caracterului necuvenit al folosului material obținut nu este corectă, în raport cu obiectul juridic special al acestei infracțiuni, respectiv relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu, activitate care nu se poate realiza în condițiile îndeplinirii unor acte cu încălcarea principiilor imparțialității, integrității, transparenței deciziei și supremației interesului public în exercitarea demnităților și funcțiilor publice. Astfel, conflictul de interese nu poate presupune obținerea unor foloase materiale necuvenite, întrucât incriminarea nu urmărește sancționarea unor situații în care sunt încălcate normele legale care conferă temei și justificare obținerii unor foloase materiale, ci a situațiilor în care exercitarea imparțială a atribuțiilor de serviciu ale funcționarului public ar putea fi afectată.

Pe de altă parte, esențială pentru derularea normală a relațiilor sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu este și *aparența* de imparțialitate și integritate în

exercitarea funcțiilor și demnităților publice, care asigură în bună măsură premisele încrederii publice în activitatea desfășurată de persoanele care ocupă aceste funcții sau demnități.

C. Nu poate fi acceptată nici modificarea propusă pentru alin. (2) al art. 253¹ din Codul penal, întrucât **nu pot fi eliminate din sfera conflictului de interese activitățile de emitere, aprobare, adoptare sau semnare a actelor administrative**, și nici cele referitoare la încheierea unui act sau a luării unei hotărâri care să privească creația, dezvoltarea, pregătirea științifică, artistică, literară, profesională, dacă acestea se circumscriu ipotezelor vizate de alin. (1) al art. 253¹.

Practic, prin acest amendament se ajunge la golirea de conținut a reglementării infracțiunii de conflict de interese întrucât cele mai multe dintre actele vizate de alineatul (1) se realizează pe calea emiterii unor acte administrative.

D. În fine, este nejustificată în opinia noastră și atenuarea tratamentului sancționator pentru această infracțiune.

2. Printr-un alt amendament adoptat de Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților se propune **completarea art. 147 din actualul Cod penal cu un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:**

„(3) Sunt exceptați de la dispozițiile art. 147, Președintele României, deputații și senatorii, precum și persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul unei profesii liberale, în baza unei legi speciale și care nu sunt finanțați de la bugetul de stat, aceștia răspunzând penal, civil sau administrativ în conformitate cu dispozițiile legilor speciale în baza cărora își desfășoară activitatea, precum și cu dispozițiile dreptului comun, cu respectarea dispozițiilor prezentului alineat.”

De asemenea, un conținut similar se propune pentru alineatul (3) nou introdus la art. 175 din Noul Cod penal.

În reglementarea actuală, art. 147 din Codul penal are următorul cuprins:

„Art. 147 - Funcționar public și funcționar

(1) Prin "funcționar public" se înțelege orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unități dintre cele la care se referă art. 145.

(2) Prin "funcționar" se înțelege persoana menționată în alin. 1, precum și orice salariat care exercită o însărcinare în serviciul unei alte persoane juridice decât cele prevăzute în acel alineat.”

În opinia noastră, eliminarea din sfera noțiunilor de funcționar public și funcționar a persoanelor la care se face referire în textul amendamentului, **nu este justificată** pentru că în acest fel ar fi afectată protecția penală acordată unor valori sociale deosebit de importante, legate de activitatea categoriilor de persoane a căror excludere din sfera acestor noțiuni se urmărește.

Prin acest amendament se ajunge practic la exonerarea de răspundere penală a persoanelor vizate de acesta, pentru toate infracțiunile la care subiectul activ este un funcționar public sau funcționar, în sensul art. 147 alin. (1) și (2) din Codul penal, fapt

care este inadmisibil în condițiile importanței deosebite a activităților desfășurate de aceste persoane.

3. Printr-un alt amendament adoptat de Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților se propune modificarea articolului 124 din actualul **Cod penal** și completarea articolului 156 din noul Cod penal cu alte două alineate, care, în esență, reduc termenul de prescripție specială.

Art.124 Cod penal - Prescripția specială – *textul în vigoare prevede:*

„Prescripția înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut în art. 122 este depășit **cu încă o dată.**”

Forma în vigoare a acestui articol a fost reglementată **prin Legea nr. 63 din 17 aprilie 2012**, pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, fiind astfel modificată forma anterioară a art.124 - care prevedea că „Prescripția înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut în art. 122 este depășit **cu încă jumătate.**”

Prevederile art. 124, după modificarea prin Legea nr. 63/2012, au fost suspuse controlului de constituționalitate, iar prin **Decizia Curții Constituționale nr. 1.092/2012** au fost declarate **constituționale în măsura în care nu împiedică aplicarea legii penale mai favorabile faptelor săvârșite sub imperiul legii vechi.**

Altfel spus, **termenul de prescripție specială prevăzut de legea nouă este constituțional în măsura în care se aplică numai faptelor săvârșite sub imperiul noii soluții legislative** (art. 124 conform modificării din Legea nr. 63/2012).

Se constată că amendamentele din propunerea de modificare reprezintă chiar forma art. 124 Cod penal, anterioară modificării prin Legea nr. 63/2012, care însă nu s-ar justifica din perspectiva duratei acestui termen și a consecințelor ce se pot produce – înlăturarea răspunderii penale.

Majorarea termenului prescripției speciale s-a realizat în contextul reglementării confiscării extinse, dată fiind durata procedurii specifice de identificare a tuturor bunurilor și cheltuielilor persoanelor cercetate, pentru o perioadă de timp care depășește perioada săvârșirii faptei investigate, precum și a relațiilor de rudenie sau similare acestora, a relațiilor de control asupra unor persoane juridice etc., aspecte care complică probațiunea penală.

Pe de altă parte, reducerea termenului prescripției speciale a răspunderii penale poate conduce la încetarea urmăririi penale sau a procesului penal pentru o serie de fapte grave, investigate în cauze complexe.

4. De asemenea, considerăm, așa cum s-a mai susținut anterior de către Consiliul Superior al Magistraturii, că nu se impune reglementarea ca infracțiuni a insultei și calomniei.

În acest sens, menționăm că incriminarea ca infracțiune a unei fapte trebuie să fie determinată de gradul de pericol social generic al acesteia. Pericolul social generic este evaluat de legiuitor, în mod abstract, luându-se în considerare o multitudine de factori, care privesc importanța valorii sociale ocrotite, gravitatea lezării posibile, starea și

dinamica manifestărilor infracționale vizate, împrejurările în care se pot săvârși astfel de fapte.

În același timp, răspunderea penală este cea mai gravă dintre formele de răspundere juridică și trebuie să intervină dacă celelalte forme de răspundere juridică nu sunt suficiente pentru a asigura protecția corespunzătoare a valorilor sociale pe care legiuitorul urmărește să le ocrotească.

Luând în analiză aceste elemente, apreciem că reglementările actuale în materie civilă și contravențională sunt suficiente pentru ocrotirea eficientă a onoarei și demnității.

În acest sens, potrivit art. 252 din Codul civil: „Orice persoană fizică are dreptul la ocrotirea valorilor intrinseci ființei umane, cum sunt viața, sănătatea, integritatea fizică și psihică, demnitatea, intimitatea vieții private, libertatea de conștiință, creația științifică, artistică, literară sau tehnică.”

Totodată, Codul civil reglementează și mijloacele de apărare a acestor valori, sens în care art. 253 prevede următoarele:

„(1) Persoana fizică ale cărei drepturi nepatrimoniale au fost încălcate ori amenințate poate cere oricând instanței:

- a) interzicerea săvârșirii faptei ilicite, dacă aceasta este iminentă;
- b) încetarea încălcării și interzicerea pentru viitor, dacă aceasta durează încă;
- c) constatarea caracterului ilicit al faptei săvârșite, dacă tulburarea pe care a produs-o subsistă.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul încălcării drepturilor nepatrimoniale prin exercitarea dreptului la libera exprimare, instanța poate dispune numai măsurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c).

(3) Totodată, cel care a suferit o încălcare a unor asemenea drepturi poate cere instanței să îl oblige pe autorul faptei să îndeplinească orice măsuri socotite necesare de către instanță spre a ajunge la restabilirea dreptului atins, cum sunt:

- a) obligarea autorului, pe cheltuiala sa, la publicarea hotărârii de condamnare;
- b) orice alte măsuri necesare pentru încetarea faptei ilicite sau pentru repararea prejudiciului cauzat.

(4) De asemenea, persoana prejudiciată poate cere despăgubiri sau, după caz, o reparație patrimonială pentru prejudiciul, chiar nepatrimonial, ce i-a fost cauzat, dacă vătămarea este imputabilă autorului faptei prejudiciabile. În aceste cazuri, dreptul la acțiune este supus prescripției extinctive.”

Onoarea și demnitatea sunt valori care pot fi protejate deplin prin norme de drept civil, fără să fie necesară impunerea unor sancțiuni penale.

Mai mult, atunci când este vorba de pretinse fapte de insultă și calomnie săvârșite prin presă intră în conflict două interese individuale: interesul unei persoane de a-și proteja reputația și interesul unei alte persoane de a publica și informa societatea. Implicarea justiției penale în rezolvarea acestui conflict ar fi excesivă, nefiind proporțională cu scopul urmărit. Aplicarea sancțiunilor civile este suficientă pentru a

curma eventualele abuzuri în exercitarea libertății de exprimare, represiunea penală nefiind necesară și de aceea nu ar avea nicio justificare.

Pe de altă parte, aplicarea, măcar și singulară, a unor norme penale ce prevăd sancționarea insultei și calomniei ar induce o stare de nesiguranță și temere în media. În acest fel, ar fi instaurate restrângeri în activitatea de informare pe care presa o desfășoară în interesul publicului larg și astfel, rolul pe care trebuie să-l joace aceasta într-o societate democratică ar fi puternic diminuat, prin inhibarea forței și abilității presei de a-și exercita funcția de "câine de pază" al societății.

Dincolo de mijloacele de apărare reglementate de Codul civil, care privesc raporturile dintre persoana prejudiciată și autorul faptei ilicite, de lege lata onoarea și demnitatea persoanei sunt ocrotite în anumite condiții și prin mijloace de drept contravențional, atunci când, alături de interese individuale, sunt afectate și alte valori, care vizează interesele generale ale societății.

Astfel, potrivit art. 3 pct. 1 din Legea nr. 61/1991 **pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată, „săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora sau a instituțiilor publice;” constituie contravenție, dacă faptele nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni.**

Tot astfel, în materia audiovizualului, Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, statuează, în art. 41 alin. (1) și (3), că orice persoană fizică sau juridică, indiferent de naționalitate, ale cărei drepturi sau interese legitime, în special reputația și imaginea publică, au fost lezate prin prezentarea de fapte inexacte în cadrul unui program, beneficiază de dreptul la replică sau la rectificare, iar difuzarea rectificării sau acordarea dreptului la replică nu exclude dreptul persoanei lezate să se adreseze instanțelor judecătorești. În același timp, în conformitate cu art. 90 lit. g) din aceeași lege, „programarea și difuzarea de programe” cu încălcarea acestor prevederi constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 200.000 lei.

5. Propunerea legislativă PL-x 162/2013, admisă de Comisia juridică, de disciplină și imunități, cu majoritate de voturi, vizează amnistierea unor infracțiuni și grațierea unor pedepse.

Precizăm că proiectul de lege în cauză nu a fost supus avizării directe a Consiliului Superior al Magistraturii. Totuși, în cursul anului 2012, Ministerul Justiției a înaintat Consiliului Superior al Magistraturii propunerea legislativă a unor parlamentari privind amnistierea unor infracțiuni și grațierea unor pedepse, înregistrată la Senat sub nr. 328/2012, în vederea transmiterii eventualelor observații și propuneri pentru a fi incluse în punctul de vedere pe care urma să-l întocmească această instituție cu privire la această propunere de act normativ.

În ședința din data de 15 noiembrie 2012, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât transmiterea unui răspuns Ministerului Justiției în sensul

avizării negative a propunerii legislative - adresa 28857/1154/2012 din data de 26 noiembrie 2012 a Consiliului Superior al Magistraturii.

La avizarea negativă a propunerii legislative menționate s-a avut în vedere că deși amnistia și grațierea sunt opțiuni de politică penală a statului, totuși, în actualul context, în care fenomenul infracțional a atins dimensiuni îngrijorătoare, dovadă fiind atât creșterea numărului de dosare de pe rolul parchetelor și instanțelor, cât și aglomerarea din penitenciare, o lege de clemență ar transmite un mesaj negativ din perspectiva prevenirii infracțiunilor, mai ales în ceea ce privește amnistia, care nu este condiționată. Amnistia nu mai presupune nici măcar o cercetare penală în cauzele având ca obiect infracțiunile care se încadrează în sfera de clemență, astfel că nu se stabilește nici existența faptei și vinovăția făptuitorului.

Astfel, dacă potrivit propunerii inițiale, pentru care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a propus avizarea negativă, erau supuse amnistierii **infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de până la 4 ani inclusiv sau amenda, potrivit actualului proiect de lege**, sunt supuse amnistierii, **atât antecondamnatorie cât și postcondamnatorie, infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de până la 7 ani** inclusiv sau amenda, **fără a se face o analiză a importanței valorii sociale ocrotite prin incriminarea faptei respective.**

Astfel, cel puțin cu privire la amnistia postcondamnatorie, în *opinia noastră*, prin raportare la practica instanțelor cu privire la *quantumul* pedepselor stabilite în urma aplicării criteriilor generale și speciale de individualizare, această limită **este prea mare.**

Or, plaja largă de individualizare a pedepselor oferită de limitele minime și maxime speciale prevăzute de legea penală poate conduce la situații în care vor fi puși în libertate condamnați pentru fapte penale de o gravitate deosebită.

O altă observație se referă la unele dintre criteriile de determinare a categoriilor de infracțiuni exceptate de la grațiere și de la amnistie.

Astfel, în ceea ce privește limita maximă a pedepsei aplicate pentru a putea fi acordat acest beneficiu, propunerea legislativă stabilește că se grațiază în întregime pedepsele cu închisoarea de până la 6 ani inclusiv, pedepsele complementare ale acestora, precum și pedepsele cu amendă, aplicate de instanța de judecată. Apreciem că această limită a pedepsei **este prea mare.** Aceleași observații trebuie făcute și pentru amnistie, unde limita de pedeapsă a infracțiunilor pentru care se poate obține amnistia este de **7 ani, dar poate fi depășită, conform art. 2 din proiect.**

Din această perspectivă, apreciem că trebuie să se evite situațiile în care prin punerea în libertate a unor persoane care au săvârșit fapte penale deosebit de grave se creează pericol pentru ordinea și siguranța publică. Prin urmare, legea nu trebuie să se aplice persoanelor care, prin gravitatea faptelor penale săvârșite, prezintă un pericol social deosebit.

În ceea ce privește criteriul referitor la natura infracțiunilor care determină exceptarea, constatăm că o serie de infracțiuni care au fost exceptate de la aplicarea actului de clemență, în ultima lege de grațiere (Legea nr. 543/2002), nu sunt menționate în proiectul de lege.

Este vorba despre **infracțiunile de abuz în serviciu în formă calificată, prevăzută în art. 248¹; luarea de mită, prevăzută în art. 254; darea de mită, prevăzută în art. 255 (exceptată doar de la amnistie); primirea de foloase necuvenite, prevăzută în art. 256 (exceptată doar de la amnistie); traficul de influență, prevăzut în art. 257; precum și a infracțiunilor de corupție din legea specială nr. 78/2000**. În acest sens, trebuie precizat că, infracțiunile săvârșite de funcționarii publici se află de multe ori în legătură cu fapte de corupție.

Referitor la **categoria infracțiunilor din legile speciale** exceptate, se constată că **lipsesc infracțiunile prevăzute în Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate**. În condițiile în care fenomenul de criminalitate organizată a luat o amploare deosebită, identificarea celor mai eficiente acțiuni, soluții și mijloace de combatere și limitare a acestui fenomen formând obiectul unor preocupări constante la nivel internațional, opțiunea legiuitorului pare de neînțeles.

Aceeași observație este de formulat și în privința **infracțiunilor din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor și Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului**, cele două materii fiind considerate subdomenii ale crimei organizate, în acest sens, **spălarea banilor și finanțarea terorismului** realizându-se deseori în context transnațional.

De asemenea, se constată că o serie dintre infracțiunile care **în mod tradițional** figurau pe lista celor exceptate de la grațiere, nu se regăsesc în propunerea legislativă. Este vorba despre **infracțiunile de: violare de domiciliu, prevăzută de art. 192 alin. (2), șantaj, prevăzută de art. 194, ultraj**.

În contextul în care unele obiectivele de referință ale Mecanismului de cooperare și verificare cu privire la care trebuie întocmite de către Comisia Europeană rapoarte periodice cu privire la progresele înregistrate în aceste domenii sunt reprezentate de combaterea corupției la nivel înalt, precum și prevenirea și combaterea corupției din sectorul public, iar în prezent se duce o luptă susținută pentru a reduce, până la eliminare, fenomenul de corupție sub toate aspectele sale, dar și față de nevoia de combatere a crimei organizate și terorismului, opțiunea de a nu excepta aceste infracțiuni de la beneficiul grațierii/amnistiei este una care poate aduce atingere nu doar siguranței sociale interne, ci și garanțiilor pe care le prezintă România față de celelalte state membre ale Uniunii Europene.

Este adevărat că stabilirea criteriilor de determinare a pedepselor care se grațiază sau a altor sancțiuni care se înlătură, precum și a infracțiunilor pentru săvârșirea cărora nu se aplică actul de clemență este în competența legiuitorului, totuși, din variantele posibile, trebuie alese cele care corespund cel mai bine idealurilor de justiție și securitate juridică, iar procesul de creație a actului de clemență trebuie subordonat principiilor riguroase ale statului de drept.

Corespunzător afirmațiilor de mai sus, **ar trebui să fie menționate în categoria infracțiunilor din legile speciale exceptate de la grațiere/amnistie și infracțiunile prevăzute în art. 6¹ - 7 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, infracțiunile prevăzute în Legea nr. 39/2003**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului și alte infracțiuni grave.

Propunem înaintarea prezentului punct de vedere Plenului Consiliul Superior al Magistraturii

Avizat,
Director
Judecător Corina Voicu,

Șef serviciu
Judecător Andreea Uzlău

Întocmit,
Judecător Corina Voicu,
Judecător Constantin Nicolae,
Judecător Ileana Dan,
Consilier juridic, Andreea Apopei
10.12.2013